

Magyar Agrár-és Élettudományi Egyetem

Kaposvári Campus

Neveléstudományi Intézet

Gyógypedagógiai Szak

Hátrányos helyzet és iskolai kudarc

Belső konzulens: Tóth-Szerecz Ágnes

egyetemi tanársegéd

Készítette: Léber-Bósz Anett Judit

VH8TZ4

levelező tagozat

Intézet/Tanszék: Neveléstudományi Intézet

Gyógypedagógiai Tanszék

Dolgozatom elméleti részében azt kívánom bemutatni, hogy a hátrányos helyzet és iskolai kudarc viszonyfogalmak hogyan jelennek meg, hogyan hatnak az egyénre, a családra, a pedagógusra, az iskolarendszerre és a társadalomra. Ennek megfelelően kontextusba helyezéséhez rövid áttekintést nyújtok a releváns törvényi meghatározásokról, a hazai és külföldi pedagógiai, gyógypedagógiai vizsgálatokról, szakirodalmakról. Kiemelem azokat a szocializációs közegeket és folyamatokat, melyekben kialakulhatnak a hátrányok és a kudarcok. Összefüggéseket keresek a szakirodalomban a hátrányos helyzet és az iskolai kudarc között. Ismertetek több releváns fogalmat és kiemelem az integráció/inklúzió-együttnevelés, befogadás szemléletű reformpedagógiát, ami meghatározza korunk iskolarendszerét. Maslow szükséglet-hierarchia piramisán és Czeizel talentummodelljén keresztül mutatom be azt a fontos tényt, hogy a személyiségnek összhangban kell lennie önmagával és a környezetével, ahhoz, hogy adottságait ki tudja bontakoztatni és ne övezze kudarc a fejlődése útját. Amennyiben vele született vagy szerzett testi-lelki akadályozottság áll fenn és/ vagy a környezeti hatások kedvezőtlenek, felbomolhat az előbb említett összhang, problémahelyzetek alakulnak ki, melyek lehetnek viszonylag könnyen kezelhetők és lehetnek tartósak, súlyosak, ahol már több tudományág, több szakember bevonása szükségeltetik.

A dolgozatom fő tartalmi egységében kvantitatív kutatást végeztem az általam készített kérdőívvel. A gyors információcsere érdekében Google Űrlapot alkalmaztam és az internet segítségével továbbítottam. Úgy véltem az alsó osztályos pedagógusokat célozom meg, mert ott találkozok először a gyermek szervezett keretek között, objektív formában az iskola által közvetített társadalmi elvárásokkal és ekkor minősül először a teljesítménye, magatartása. Itt kell megtanulnia alkalmazkodni a teljesítményorientált közeghez. Az iskolai kudarc megjelenése is erre a szenzitív kisiskolás korra tehető. A kapott kérdőíveket kiértékeltem, következtetéseket vontam le a kapott eredmények alapján, összegeztem és összehasonlítottam a szakirodalmi háttérrel, saját tapasztalattal.